

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 637/2018
05.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Славице Нешић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 792/12 од 25.10.2017. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 37/18 од 23.02.2018. године, у седници већа одржаној дана 05.06.2018. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Славице Нешић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 792/12 од 25.10.2017. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 37/18 од 23.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 792/12 од 25.10.2017. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико окривљени не плати новчану казну суд ће исту заменити казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име паушала плати износ од 6.000,00 динара, а да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 6.015,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да оштећеном ББ на име имовинскоправног захтева плати износ од 49.850,80 динара са законском

затезном каматом почев од 10.04.2011. године па до дана исплате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 37/18 од 23.02.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Славице Нешић, и пресуда Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 792/12 од 25.10.2017. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА, адвокат Славица Нешић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП и због, а како то произилази из садржине захтева битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и из члана 438. став 2. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП ослободити од оптужбе.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у смислу одредби члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је у смислу одредбе члана 490. ЗКП одржао седницу већа, о којој, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП није обавештавао Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Славице Нешић је неоснован.

Побијајући правноснажне пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да се на исказима полицијских службеника ПС Свилајнац – сведока ВВ и ГГ пресуде не могу заснивати.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, побијајући правноснажне пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву не указује због чега се неизведеним доказима – исказима сведока ВВ и ГГ пресуде не могу заснивати, а из образложења захтева и навода да изведени докази не пружају основ за закључак да је окривљени извршио кривично дело у питању за које је оглашен кривим обзиром да је одбијен предлог одбране да се обави ново вештачење у смислу отварања и

очитавања садржине спорног ЦД-а произилази да захтевом оспорава чињенично стање утврђено првостепеном, а потврђено другостепеном пресудом у погледу учешћа овог окривљеног у извршењу кривичног дела у питању, посебно имајући у виду да се НКПЦ МУП-а Републике Србије у свом извештају изјаснио да се предметни диск не може отворити и користити, нити се може копирати, те да је због тога неупотребљив као доказни материјал.

Бранилац окривљеног правноснажне пресуде побија и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП наводима да је суд прекорачио поднет и дана 04.12.2012. године измењен оптужни предлог Основног јавног тужилаштва у Јагодини Кт 472/10, на тај начин што је у изреку правноснажне пресуде унео речи способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, а изоставио речи: "лажним приказивањем и прикривањем чињеница" као и речи: "па када се оштећени ББ окренуо и уочио да нема новчанице на пулту, окривљени АА му је одговорио да је ту новчаницу од 500 евра ставио са осталим новчаницама у касу мењачнице, наводећи га тако да му на штету своје имовине преда новац".

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Овом законском одредбом постављен је, између осталог, захтев објективног идентитета између оптужбе и пресуде, који се заснива на оптужном начелу по коме нема поступка без овлашћеног тужиоца и по коме тужилац одређује предмет суђења, а све у циљу спречавања мешања основних процесних функција, односно преношења функције оптужбе на суд и тиме делимичног спајања двеју процесних функција које се искључују.

Следствено изнетом, објективни идентитет између оптужбе и пресуде постоји уколико пресуда има за основу не само идентичан догађај из прошлости, већ не сме изаћи из чињеничног описа тог догађаја како га је дала оптужба и то посебно у погледу радње извршења, а у супротном, суд нарушава законом постављени захтев објективног идентитета између оптужбе и пресуде.

Сходно изнетом, по оцени Врховног касационог суда првостепени суд тиме што је у изреку правноснажне пресуде унео речи способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, док је у истој изоставио речи "лажним приказивањем и прикривањем чињеница" као и речи "па када се оштећени окренуо и уочио да нема новчанице на пулту, окривљени АА му је одговорио да је ту новчаницу од 500 евра ставио са осталим новцем у касу мењачнице, наводећи га тако да му на штету своје имовине преда новац..." на шта је овлашћен, није прекорачио оптужбу обзиром да је изрека пресуде остала у границама чињеничног основа оптужбе односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива. Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева

браниоца окривљеног да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. така 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног побија правноснажне пресуде и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да у изреци правноснажне пресуде нису назначене све чињенице и околности које представљају законска обележја кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења, тако и на субјективна обележја која се тичу урачунљивости окривљеног, указивањем да радња предметног кривичног дела која се огледа у довођењу у заблуду другог лица лажним приказивањем и прикривањем чињеница треба да буде управљена на навођење другог лица на штету своје имовине нешто учини или не учини, тако да овог дела нема уколико се одузимање туђе имовине врши противно вољи оштећеног, те да код предметног кривичног дела треба да постоји узрочни однос између обмане и изазване лажне представе, као и да између довођења у заблуду и поступања лица које је обмануто мора постојати узрочна веза, због чега искоришћавање заблуде не представља радњу извршења кривичног дела превара.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, одредбом члана 208. став 1. КЗ прописано је да ће се новчаном казном или затвором до три године казнити онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини.

Према законском опису овог кривичног дела радња извршења истог састоји се у навођењу неког лица да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, а која радња се врши на два начина и то: довођењем у заблуду тог лица лажним приказивањем или прикривањем чињеница или одржавање у заблуди.

Последица овог кривичног дела састоји се у чињењу или не чињењу пасивног субјекта на штету своје или туђе имовине, док штета на имовини мора заиста и да наступи, дакле није довољно њено уgroжавање.

Субјективни елемент кривичног дела, осим умишљаја чини намера да се довођењем или одржавањем у заблуди пасивног субјекта себи или другом прибави каква противправна имовинска корист.

Сходно цитираној одредби члана 208. став 1. КЗ, по оцени Врховног касационог суда из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени критичном приликом предузео радњу извршења кривичног дела превара на тај начин што је способен да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима у намери да себи прибави противправну имовинску корист навео оштећеног да му на штету своје имовине преда новац и то четири новчанице у апоенима од по 100 евра и једну новчаницу у апоену од 50

евра, дакле, а супротно наводима из захтева браниоца окривљеног, да искоришћавање заблуде оштећеног не представља радњу извршења кривичног дела превара, при чему у конкретном случају постоји каузални однос између предузете радње и наступеле последице.

Како дело за које је окривљени оглашен кривим, а како је то описано у изреци правноснажне пресуде садржи сва законска обележја кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, то Врховни касациони суд неоснованим оцењује навод из захтева браниоца окривљеног да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног.

Како погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање као ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и из члана 438. став 2. тачка 2) и тачка 3) ЗКП на које се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује не представљају законске разлоге у оквиру повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, Врховни касациони суд се у ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, није упуштао.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.**